

MUUTOSEHDOTUKSET JA ÄÄNESTYKSET

Kunnanhallitus 7.-8.10.2024

4. KÄYTTÖTALOUSOSA 2025–2027

4.6 Koulutus

s. 57

Ehdotuksen tekijä: Jenni Sademies
Kannattaja: Micaela Röman

Lisäys oppikirjamäärärahoihin + 230 000 €

Tekstilisäys (s. 57 taulukkoon tehdyn määrärahalisäyksen lisäksi):

"Perusopetuksen painetun oppimateriaalin määräraha nostetaan 180 euroon / oppilas."

Tämän voi laittaa johonkin sopivaan kohtaan koulutustoimialan tekstissä sivulta 58 eteenpäin.

Perustelut:

Perusopetuksen painetun oppimateriaalin määrärahaa pitää nostaa 180 euroon / oppilas

Sipoo käyttää vähiten rahaa oppikirjoihin Itä-Uudellamaalla

Oppikirjaresurssi raahaa Sipoossa tällä hetkellä pahasti jäljessä suhteessa tarpeeseen. Vaikka kustannukset ja kirjojen hinnat ovat nousseet, oppikirjoihin varattu määräraha ei ole noussut Sipoossa ainakaan 10 vuoteen. Oppikirjamäärärahaa tulee nostaa huomattavasti, jotta alimitoitettun määrärahan seurauksena kertynyt materiaaliveike saadaan kurottua umpeen ja jotta Sipoon tilanne ei ole merkittävästi muita Uudenmaan kuntia huonompi.

Suomen kustannusyhdistyksen selvityksen mukaan kunnat käyttävät keskimäärin 143 € oppikirjallisuuden hankintaan. Itä-Uudellamaan kunnista Sipoo käyttää vähiten rahaa oppikirjallisuuteen, 120 €/oppilas. Eniten rahaa käyttää Myrskylä 209 €/oppilas ja esimerkiksi Askola käyttää 181 €/oppilas.

Suomen kustannusyhdistyksen selvitys tehtiin kokoamalla Valtiokonttorin ja Opetushallituksen julkisista lähteistä tiedot kuntien peruskoululaisten määrästä sekä kuntien tilinpäätöstietojen mukaisesta oppimateriaalimenoista vuodelta 2023. Näistä laskettiin oppilaskohtainen euromäärä. Sipoossa vuosittain perusopetuksen kirjatilauksiin korvamerkitty oppilaskohtainen määräraha on tätäkin pienempi: **vain 90**

€/oppilas suomenkielisissä kouluissa ja 100 €/oppilas ruotsinkielisissä kouluissa. Sipoo käyttää siis noin 43–53 € vähemmän oppikirjallisuuteen kuin kunnat keskimäärin.

Valtuustostrategiassa kauden 2022–2025 strategisena tavoiteena on nostaa sipoolaisten lasten ja nuorten oppimistulokset valtakunnan ensimmäiseen neljännekseen. Jotta tämä tavoite voidaan saavuttaa, kouluille on annettava välineet toteuttaa opetusta tasalaatuisesti ja tasa-arvoisesti. Painettu oppikirja on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen ratkaisu, jota käyttämällä voidaan kaventaa osaamisen eroja.

Luku- ja kirjoitustaidon taso laskee, kun lapset käyttävät yhä vähemmän aikaa lukemiseen. Sen lisäksi että lukeminen vähenee vapaa-ajalla, se vähenee myös kouluissa, jos ei ole mitään mistä lukea tai antaa kotiin lukuläksyä. Oppikirjat tarjoavat oppilaalle ikätasolle sopivan tasoista luettavaa ja räätälöityjä harjoituksia, jotka vahvistavat hankalien käsitteiden ja uusien sanojen oppimista. Kirja tukee luetun ymmärtämistä ja myös fyysistä mukavuutta, kun lukeminen tapahtuu kirjasta eikä näytöltä. [Tutkimusten mukaan oppilaat lukevat mieluummin fyysistä kirjaa kuin tietokoneelta](#). Tehtäväkirjat auttavat strukturoidussa harjoittelussa ja toiminnanohjauksessa.

Miksi digitaaliset oppimateriaalit eivät korvaa painettua oppimateriaalia

Sipoo on vuosia siirtynyt kohti yhä digitaalisempaa opetusta. Jokaiselle oppilaalle on hankittu oma laite, ja kunnan opettajat ovat saaneet kuulla, että oppikirjoja tarvitaan vähemmän, koska oppilailla on läppärit. Tämä ajattelu pitää sisällään vaatimuksen siitä, että opettaja tuottaa oppilaalle “digitaalisen oppikirjan” valmistamalla itse oppimateriaalin. Kaikilla opettajilla ei ole yhtäläisiä valmiuksia tai resursseja valmistaa itse oppimateriaalia, mikä asettaa oppilaat epätasa-arvoiseen asemaan suhteessa toisiinsa. Laadukas oppikirja on tasa-arvon tae: Oppikirjan tuella oppilas saa opetussuunnitelman mukaista opetusta.

Oppikirjojen puute kuormittaa opettajia, haittaa työssä viihtymistä ja heikentää pahimmillaan oppilaiden oppimistuloksia. Vanhemmat viestivät toistuvasti koululle siitä, että toivovat lapsille oppikirjoja. Sipoon tulisi pyrkiä tilanteeseen, jossa kaikilla oppilailla on mahdollisuus saada laadukkaat oppikirjat ja opettajalla on mahdollisuus valita, milloin hän tekee itse materiaalin ja milloin käyttää oppikirjaa.

Miksi nykyinen oppikirjabudjetti ei riitä?

Nykyisellä budjetilla ei ole mahdollista hankkia kuin kaksi kirjaa per oppilas lukuvuodessa. Se tarkoittaa, että vuosiluokkien välillä joudutaan valitsemaan, jätetäänkö tilaamatta esimerkiksi kielten tehtäväkirjat vai uusi oppikirja kahdeksan vuotta vanhan kirjan tilalle. Alkuopetuksen budjetti ei riitä aapisen, tehtäväkirjan ja matematiikan kirjan hankintaan. Lisäksi digimateriaalit ja kokeet maksavat erikseen, mikä rasittaa erityisesti pienten koulujen budjettia, koska hinnat ovat koulukohtaisia.

Sipoossa ei myönnetä minkäänlaista lisäbudjettia oppilaille, joilla on oppimisvaikeuksia tai erityisen tuen tarvetta. Käytännössä oppilaille pitää silti hankkia kalliita eriytettyjä oppimateriaaleja.

Tehtäväkirjat hankitaan oppilaille vuosittain henkilökohtaiseen käyttöön. Kierrätettävät kirjat kerätään pois ja annetaan seuraaville oppilaille. Kirjaa pystytään kierrättämään 3–7 kertaa oppilaiden ikätasosta riippuen, kunnes kirjat hajoavat tai niiden tieto on auttamattoman vanhentunutta. Vuosittain osa budjetista kuluu hajonneiden kierrätettävien kirjojen korvaamiseen uusilla.

Oppimateriaalin määrärahan tulisi Sipoossa olla 180 € oppilas, jotta edes välttämättömät oppikirjat saadaan nykyhinnoilla hankittua.

Talousarviossa 2025 peruskoulun alaisten oppilaiden määräksi on arvioitu 2539 oppilasta. Se tarkoittaa, että vuosittaiset oppimateriaalikustannukset nousisivat koko kunnassa n. 230 000 €/vuosi.

Mikäli määrärahan korottaminen kerralla ei ole mahdollista, sitä voidaan nostaa myös portaittain. Esimerkiksi:

2025 +70 €/oppilas eli n. +178 000 € nykytasoon nähden

2026 +20 €/oppilas eli n. +51 000 €

LIITE 1: Esimerkilaskelmat perusopetuksen oppikirjakustannuksista tämän hetken hintoihin perustuen

Nykyisestä oppimateriaalibudjetti on **90 €/oppilas suomenkielisissä kouluissa ja 100 €/oppilas ruotsinkielisissä kouluissa.**

Lisäksi digimateriaali, jolla opettaja opettaa luokassa maksaa, samoin kokeet. Isot koulut voivat hankkia opettajan digimateriaalit kustannustehokkaammin, koska hinta laskee per oppilas. Pienissä kouluissa kustannusrasite on suurempi per oppilas. Näissä esimerkilaskelmissa on käytetty mallina 25 oppilaan luokkaa yksisarjaisessa koulussa.

Seuraavissa esimerkilaskelmissa on käytetty kevään 2024 hankintahintoja ja Sanoma Pron hinnastoa. Täysin yhtenäisiä kustannuksia on mahdotonta laskea, sillä koulujen oppikirjatarpeet vaihtelevat. Kustannuksia tulee siksi pitää suuntaa antavina.

1.–2. luokka

Nykyinen budjetti riittää siihen, että oppilaille hankitaan vuosittain aapisen ja matematiikan täytettävät tehtäväkirjat. Aapisten hankinta ei mahdu budjettiin, mutta niitä voidaan kierrättää muutaman vuoden ajan, kunnes kirjat hajoavat.

Kustannukset

1. vuosiluokan oppikirjat	Kustannus ilman alv. 154,91 €
Opetusmateriaalit (kokeet ja digi aapinen, matematiikka, ympäristötieto, uskonto, varhennettu englantia) maksavat 25 oppilaan vuosiluokalle 40 €/oppilas.	
Aapinen	39,55 €
Aapisen ja matematiikan tehtäväkirjat	75,36 €

3.–4. luokka

Nykyinen budjetti riittää siihen, että oppilaille voidaan hankkia omat matematiikan ja ensimmäisen vieraan kielen tehtäväkirjat ja yksi kierrätettävä oppikirja vuodessa.

Budjetti ei riitä suomen kielen tehtäväkirjoihin, vaikka oppilaat hyötyisivät strukturoidusta harjoittelusta. Esitämme, että myös tämä tarve huomioidaan budjetissa. 4. luokalla on myös hankittava osalla ikäluokasta valinnaisen kielen kirjat, mikä maksaa n. 50 € oppilas.

Kustannukset

4. vuosiluokan oppikirjat	Kustannus ilman alv. 157,90 €
Opetusmateriaalit (kokeet ja digi) maksavat 25 oppilaan vuosiluokalle 48 €/oppilas.	
Vuosittain hankittavat tehtäväkirjat	
Matematiikan tehtäväkirjat kevät ja syksy	47,46 €
Englannin tehtäväkirja	24,81 €
Suomen kielen tehtäväkirja	20,18 €
Kierrätettävät oppikirjat / uusitaan yksi kirja vuodessa, eli kirja kiertää 5 oppilaalla	
Englannin oppikirja	31,52 €
Suomen kielen oppikirja	36,82 €
Ympäristöopin oppikirja	33,18 €
Yhteiskuntaopin oppikirja	35,91 €
Uskonnon oppikirja	33,18 €

5.–6. luokka

Nykyinen budjetti riittää siihen, että oppilaille voidaan hankkia kieliin tehtäväkirjat. Kierrätettäviä kirjoja kyetään uusimaan ehkä yksi vuodessa. Samoja kirjoja kierrätetään pahimmillaan yli kahdeksan kertaa, koska budjetista osa menee tukea tarvitsevien oppilaiden tehtäväkirjoihin ja hajonneiden kirjojen uusimiseen.

Esitämme, että budjetin pitäisi kattaa kahden kierrätettävän kirjan uusiminen vuodessa.

Oppilaat hyötyisivät myös matematiikan ja suomen kielen tehtäväkirjoista, mutta niiden aiheuttama lisäkustannus olisi vuosittain n. 75 €/oppilas eli vuositasolla n. 45 000 €.

Kustannukset

6. vuosiluokan oppikirjat	Kustannus ilman alv. 157,73 €
Opetusmateriaalit (kokeet ja opettajan digi) maksavat 25 oppilaan vuosiluokalle 64 €/oppilas.	
Vuosittain hankittavat tehtäväkirjat	
Englannin tehtäväkirja	26,83 €
B1 tai A2 ruotsin tehtäväkirja	n. 29,64 €
Kierrätettävät oppikirjat / uusitaan yksi kirja vuodessa, eli kirja kiertää 8 oppilaalla	
B1 tai A2 ruotsin oppikirja	n. 37,50 €
Matematiikan oppikirja kevät ja syksy	62,90 €
Englannin oppikirja	37,09 €
Suomen kielen oppikirja	36,82 €
Ympäristöopin oppikirja	33,18 €
Yhteiskuntaopin oppikirja	35,91 €
Historian oppikirja	35,91 €
Uskonnon oppikirja	33,18 €

7.–9. luokka

Nykyinen budjetti riittää siihen, että osalle oppilaista voidaan hankkia kieliin tehtäväkirjat, mutta ei kaikille. Kierrätettäviä kirjoja kyetään uusimaan ehkä yksi vuodessa per vuosiluokka. Samoja kirjoja kierrätetään pahimmillaan yli kymmenen vuotta, koska budjetista osa menee tukea tarvitsevien oppilaiden tehtäväkirjoihin ja hajonneiden kirjojen uusimiseen.

Esitämme, että budjetin pitäisi kattaa kahden kierrätettävän kirjan uusiminen vuodessa (n. 100 €/oppilas), kielten tehtäväkirjat (n. 65 €/oppilas) ja digimateriaalit (n. 1800 €/vuosiluokka).

Kustannukset

	Kustannus ilman alv. 132,59 €
Opetusmateriaalit 9 oppiaineeseen (kokeet ja opettajan digi) maksavat 75 oppilaan vuosiluokalle 24 €/oppilas.	
Vuosittain hankittavat tehtäväkirjat	
Englannin tehtäväkirja	32,83 €
B1 tai A2 ruotsin tehtäväkirja	n. 32,64 €
Kierrätettävät oppikirjat / uusitaan yksi kirja vuodessa, eli kirja kiertää 12 oppilaalla tai sitä ei hankita lainkaan.	
B1 tai A2 ruotsin oppikirja	n. 36,55 €
Matematiikka	40,82 €
Englannin oppikirja	35,55 €
Suomen kielen oppikirja	36,36 €
Biologian oppikirja	37,36 €
Maantiedon oppikirja	37,36 €
Fysiikan ja kemian oppikirja	56,50 €
Yhteiskuntaopin oppikirja	56,50 €
Historian oppikirja	38,82 €
Uskonnon oppikirja	70,00 €
Kotitalouden oppikirja	43,00 €
Opintojen ohjauksen oppikirja	28,64 € *Edukustannuksen hinnasto, koska tuote puuttuu Sanoma Pron valikoimasta

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän ehdotuksen lisäksi oli tehty kannatettu vastaehdotus, minkä vuoksi oli äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että esittelijän ehdotusta kannattavat

äänestävät ”jaa” ja Jenni Sademiehen ehdotusta kannattavat äänestävät ”ei”.
Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys:

Esittelijän ehdotus - 5 ääntä: Maria von Flittner, Clara Lindqvist, Tom Sundbäck, Suvi Vuoksenranta, Kaj Lindqvist

Jenni Sademiehen ehdotus – 6 ääntä: Tuomas Alaterä, Esa Kantee, Jenni Sademies, Micaela Röman, Antti Skogster, Ritva Tarvainen

Kunnanhallitus hyväksyi Jenni Sademiehen vastaehdotuksen äänin 5-6.

7 INVESTOINTIOSA

7.1 Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin

s. 68, 70, 122, 132, 136

Ehdotuksen tekijä: Micaela Röman

Kannattaja: Esa Kantee

Liikuntapalveluiden peruskorjauksiin ja ylläpitoon, investoinnit:

Ehdotetaan 100 000 euron lisäystä Nikkilään rakennettavaan asfalttipintaiseen Pump Track -rataan Nikkilään.

(Voidaan ottaa NG8-alueen suunnitteluvaroista)

2025: 130 000 euroa (liikuntareitit)

+ 4,4 miljoonaa euroa (yhdyskuntatekniikka + radan alitus (suunnittelu ja toteutus))

Esittelijän muutettu ehdotus:

Vuoden 2025 budjetin puitteissa irrotetaan 30 000 euroa skeittirampin ja Pump Track -radan suunnittelua varten, ja vuodelle 2026 osoitetaan 200 000 euron määräraha skeittirampin ja Pump Track -radan toteutukseen.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän muutetun ehdotuksen lisäksi oli tehty kannatettu vastaehdotus, minkä vuoksi oli äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että esittelijän muutettua ehdotusta kannattavat äänestävät ”jaa” ja Micaela Römanin ehdotusta kannattavat äänestävät ”ei”.
Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys:

Esittelijän muutettu ehdotus - 9 ääntä: Tuomas Alaterä, Maria von Flittner, Clara Lindqvist, Jenni Sademies, Antti Skogster, Tom Sundbäck, Ritva Tarvainen, Suvi Vuoksenranta, Kaj Lindqvist

Micaela Römanin ehdotus – 2 ääntä: Esa Kantee, Micaela Röman

Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen äänin 9-2.